

Budget och plan 2023–2025

Byggnadsnämnden

Budget 2023 och plan 2024-2025

Inledning

Enligt planeringsförutsättningar och direktiv för budget 2023 och plan 2024–2025 uppgår byggnadsnämndens budget (anslag) för 2023 till 15,2 miljoner kronor netto. I budgetförslaget är ramen 15,8 miljoner kronor. Nämndens nettokostnader minskar med 1,8 miljoner kronor jämfört med budget 2022. De främsta förändringarna är att medel för kulturmiljöprogrammet inte ingår i ramen 2023 samt justering utifrån ny overheadmodell. Nämndens ram ökar med två procent i kompensation för pris- och löneökningar 2023 och med en procent 2024–2025. Nämndens intäkter beräknas öka något jämfört med budget 2022. Kapitalkostnaderna ligger på 0,7 miljoner kronor 2022 och 2023 för att öka till 0,8 miljoner kronor 2024–2025.

Investeringsbudgeten uppgår till 0,6 miljoner kronor 2023 och omfattar insatser inom kartsystem, digitalisering och e-tjänster samt medel för ett verksamhetssystem för digitala arkivhandlingar och oförutsett.

Nämndens mål kvarstår från 2022. Målen är långsiktiga eller av stor betydelse för nämndens verksamhet.

Nämndmålet *"Byggnadsnämnden verkar för en bevarad kulturmiljö i Danderyds kommun genom en uppdaterad kulturmiljöhandbok genom att uppdatera och digitalisera kommunens kulturmiljöprogram"*, enligt uppdrag från kommunfullmäktige, kommer att kvarstå under 2023.

Projektet pågår enligt plan och beräknas slutföras under 2023. Projektet enligt målet är beroende av ett projektanslag utöver byggnadsnämndens ram om 0,5 miljoner kronor, för extern konsult.

Budgeten förutsätter ett fortsatt stort inflöde av byggrelaterade ärenden och därmed intäkter. Under 2024-2025 är byggkonjunkturen och bygglovsintäkterna betydligt mer osäkra och byggnadsnämndens verksamhet kan komma att påverkas.

Nämndens ansvar och uppgifter

Byggnadsnämnden fullgör kommunens uppgifter inom plan- och byggnadsväsendet och har tillsynen över byggnadsverksamheten enligt plan- och bygglagen, PBL. Nämnden fullgör också de övriga uppgifter som enligt lag åligger kommunen inom plan- och byggväsendet och enligt miljöbalken när det gäller strandskyddsfrågor. Byggnadsnämnden ska även:

- biträda kommunstyrelsen i översiktsplanarbetet
- svara för upprättande av fastighetsplaner samt förslag till detaljplaner enligt kommunstyrelsens uppdrag och anvisningar
- svara för kommunens mättningsverksamhet
- svara för prövning av ansökningar om strandskyddsdispens
- svara för handläggning av obligatorisk ventilationskontroll (OVK)
- svara för prövning av ansökningar om tillstånd till eller dispens för skyltning enligt lagen med särskilda bestämmelser om gatuhållning och skyltning
- handlägga namn- och adressärenden.
- svara för ajourhållning av lägenhetsregistret enligt lagen om lägenhetsregister (2006:378)

Plan- och exploateringsavdelningen under kommunledningskontoret ansvarar för framtagandet av detaljplaneförslag och beslutsunderlag till byggnadsnämnden. Miljö- och stadsbyggnadskontoret arbetar på uppdrag av byggnadsnämnden och består av tre avdelningar: bygglov, kart- och mät samt en stab. Bygglovavdelningens ansvar är handläggning av bygglovsärenden och anmälan om åtgärder som inte kräver lov, tekniskt samråd, tillsyn samt rådgivning till allmänheten. Kart- och mätavdelningen producerar kartor för olika

ändamål i samband med bygg- och planprojekt och utför mätningssuppgifter i samma projekt. Bland övriga uppgifter kan nämnas namn- och adressärenden samt ajourhållning av fastighets- och lägenhetsregister. Nämnden ansvarar för att kommunens grundläggande kartverk, primärkartan, och stomnät håller hög kvalitet och därmed måste kartunderlaget ajourhållas. I stabens verksamhetsområde ingår att vara sammanhållande för och administrera nämnd- och ekonomiprocessen, samordna kontorets arbete med informationshantering och dataskyddsfrågor, ansvara för registratur, vård av arkiv och ge service till exempelvis andra myndigheter och kommuninvånare samt samordna och driva den digitala utvecklingen för kontoret. Miljö- och stadsbyggnadskontorets stab är gemensam för byggnadsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Nämndmål

Övergripande strategiområden	Nämndmål
1. Hög kvalitet	1.1 Byggnadsnämnden erbjuder en god service och har en hög tillgänglighet för kommunens invånare
2. Stor valfrihet	
3. Hög attraktivitet	3.1 Byggnadsnämnden har en god kompetensförsörjning och erbjuder en attraktiv arbetsplats för anställda
	3.2 Byggnadsnämnden verkar för en bevarad kulturmiljö i Danderyds kommun genom en uppdaterad kulturmiljöhandbok (KF uppdrag: att uppdatera och digitalisera kommunens kulturmiljöprogram)
4. Hög effektivitet	
5. Stark utveckling	5.1 Byggnadsnämnden har utvecklat en effektiv handläggning genom digitalisering

Förändringar av nämndmål

Inga förändringar av nämndmålen föreslås inför verksamhetsåret 2023.

Nämndmålet "*Byggnadsnämnden verkar för en bevarad kulturmiljö i Danderyds kommun genom en uppdaterad kulturmiljöhandbok genom att uppdatera och digitalisera kommunens kulturmiljöprogram*", enligt KF uppdrag, kommer att fortsätta under 2023. Arbetet med inventeringar pågår för fullt enligt plan med upphandlade konsulter. Inventeringarna kommer i stort att vara utförda under 2022. Enligt projektplanen är arbetet 2023 inriktat på att framställa materialet i det digitala programmet och att genomföra ett samråd för inhämtande av synpunkter innan beslut tas om fastställande av programmet. Projektanslag finns inte för 2023 och genomförandet är beroende av ett tillägg utöver ram om 0,5 miljoner kronor för extern konsult. Den befintliga ramen finansierar den interna projektledarkostnaden.

Kommunfullmäktige gav byggnadsnämnden 2,0 miljoner kronor i anslag 2021 och 2,0 miljoner 2022 för att utföra uppdraget med att uppdatera och digitalisera kommunens kulturmiljöprogram. Under 2021 användes 1,2 miljoner kronor och resten återlämnades då mer inte hunnit upparbetas. Prognosen är likartad för 2022, det vill säga att tilldelade projektmedel inte bedöms förbrukas helt. Arbetet pågår för fullt enligt plan men är

omfattande och behöver fortsätta under 2023. Eftersom projektanslag inte kan överföras till kommande budgetår ber byggnadsnämnden om ett nytt projektanslag för arbetet 2023.

Ekonomi

Byggnadsnämndens budgetförslag för 2023 uppgår till 15,8 miljoner kronor (netto). Nämndens nettokostnader minskar med 1,8 miljoner kronor jämfört med budget 2022. De främsta förändringarna är att medel för kulturmiljöprogrammet inte ingår i ramen 2023 samt justering utifrån ny overheadmodell. Enligt planeringsförutsättningarna ökar nämndens ram med två procent i kompensation för pris- och löneökningar 2023 och med en procent 2024–2025. Kapitalkostnaderna ligger på 0,7 miljoner kronor 2022 och 2023 för att öka till 0,8 miljoner kronor 2024–2025.

Byggnadsnämnden	Utfall 2021	Prognos 2022	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Nettokostnader (mnkr)	-13,1	-16,6	-17,6	-15,8	-16,1	-16,3
Förändring (mnkr)				1,8	-0,3	-0,2
Förändring (%)				10%	2%	1%

Byggnadsnämnden	Utfall 2021	Prognos 2022	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Intäkter	9,7	9,0	8,4	8,6	8,6	8,5
Kostnader	-22,9	-25,5	-26,0	-24,4	-24,7	-24,8
Nettokostnader	-13,1	-16,6	-17,6	-15,8	-16,1	-16,3

Bygglovsintäkterna beräknas öka något 2023 och därefter hålla ungefär samma nivå under perioden. Endast ett fåtal projekt beräknas ge större intäkter (Ginnungagap och Sjukhuset 9+10, etapp 3). Kart- och mätintäkterna beräknas ligga på samma nivå 2022 till 2024, därefter minska något. Särskilda medel för kulturmiljöprogrammet ingår inte i budgeten från 2023, därav den stora kostnadsförändringen mellan 2022 och 2023.

Byggnadsnämnd (mnkr)	Utfall 2021	Prognos 2022	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Anslag	-13,1	-16,6	-17,6	-15,8	-16,1	-16,3
Volym						
Egen regi						
Kompensation lagstiftning						
Nettokostnader						
Varav kapitalkostnader	-0,6	-0,5	-0,7	-0,7	-0,8	-0,8

Nettokostnader per verksamhet (mnkr)	Utfall 2021	Prognos 2022	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Nämnd	-0,7	-0,7	-0,7	-0,7	-0,7	-0,7
Stab	-4,5	-4,7	-5,1	-4,9	-5,1	-5,1
Bygglov	-5,0	-7,6	-7,7	-6,3	-6,3	-6,3
Kart- o mät	-2,9	-3,6	-4,1	-3,9	-4,0	-4,2
Nettokostnader	-13,1	-16,6	-17,6	-15,8	-16,1	-16,3

Nämnd

Ingen förändring att kommentera.

Stab

Den stora förändringen är att nämndens budgetreserv är flyttad från stab till att finansiera personella resurser på bygglov. 2024 finns en budgetreserv på staben igen.

Bygglov

Bygglovsintäkterna beräknas öka från 5,7 miljoner kronor 2022 till 5,9-6,0 miljoner kronor de följande åren. Investeringen i att digitalisera bygglovsarkivet som görs 2022 gör att kapitalkostnaderna (räntor och avskrivningar) ökar från 2023 och framåt. De särskilda medlen för kulturmiljöprogrammet är borttagna ur ramen 2023. Nämndens budgetreserv är flyttad från stab till bygglov för att finansiera en ersättare till den person som tillfälligt arbetar med intern projektledning för kulturmiljöprogrammet samt en person som arbetar med tillsyn på deltid.

Kart- och mät

Kartintäkterna beräknas ligga på samma nivå 2022-2024 (2,65 miljoner kronor), men minskar 2025 då ett kartavtal med Lantmäteriet troligen upphör. Övriga förändringar är att kapitalkostnaderna varierar något mellan åren.

Investeringar

Planerade och pågående projekt	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Prognos 2022	Beräknad totalbudget
Kartsystem	-0,25	-0,25	-0,1	-0,2	-0,8
Kartering	0	-0,3	0	0	-0,3
Mätinstrument	0	0	-0,7	0	-0,7
Digitalisering och e-tjänster	-0,15	-0,15	-0,15	-0,2	-0,65
Nytt verksamhetssystem för arkivhandlingar	-0,1	0	0	-0,4	-0,5
Digitalisering arkiv	0	0	0	-1,0	-1,0
Oförutsett	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,4
Summa totalt investeringar	-0,6	-0,8	-1,05	-1,9	-4,35

Kartsystem

Investeringar behöver göras kontinuerligt för att underhålla och uppdatera kartsystem med tillhörande databaser.

Kartering

Genomförs var tredje år. Laserskanning sker för höjdmodeller, detaljkartering från flygbilder och 3D modellering.

Mätinstrument

Kart- och mät avdelningens mätinstrument behöver bytas ut. Den befintliga utrustningen är 10 år gammal och reparationskostnaderna är höga. Teknikutvecklingen inom satellitpositionering och terrestermätning går hela tiden framåt och det är viktigt att verksamheten har tillgång till mätinstrument som uppfyller de högt ställda kraven på effektivitet och noggrannhet.

Digitalisering och e-tjänster

Fortsatt arbete med digitalisering och e-tjänster.

Nytt verksamhetssystem för arkivhandlingar

Troligtvis kommer projektet dra ut i tid, en mindre insats 2022 och resten 2023, ombudgetering kommer då att krävas. Därutöver behövs en mindre summa för oförutsett inom projektet.

Oförutsett

Medel för oförutsedda investeringar.

Risker

Konjunkturpåverkan

Det finns tydliga tecken på höjda räntelägen, ökad inflation, höjt kostnadsläge och påverkan av den allmänna konjunkturen, inte minst med anledning av det instabila säkerhetsläget i Europa. Om byggandet avtar får det en direkt påverkan på både bygglovs- och kart- och mätverksamheternas uppdrag. Budgeten 2023 förutsätter ett fortsatt stort inflöde av byggrelaterade ärenden och därmed intäkter. Under 2024–2025 är byggkonjunkturen och bygglovsintäkterna betydligt mer osäkra och byggnadsnämndens verksamhet kan komma att påverkas.

Öppen data- risk för lägre intäkter

Kommunal verksamhet och statlig verksamhet påverkas av EU:s Inspire-direktiv som bland annat innebär krav på myndigheter att tillhandahålla kostnadsfri öppna data. Särskilt kart- och mäts information kommer att beröras och förväntas vara kostnadsfri i högre utsträckning. Som följd befaras befintliga intäktsavtal sägas upp och kommunerna måste i högre grad finansiera kartverksamheterna genom skattemedel. Ovanstående risk har noterats under några år men har ännu inte påverkat kart- och mätverksamhetens intäkter nämnvärt.

Kompetensförsörjning

Kompetensförsörjningen är alltid en kritisk risk inom samhällsbyggnadssektorn och det är allmänt svårt att rekrytera rätt personal. Vid vakanser och personalavgångar ökar stressen i befintlig personals arbetsmiljö och handläggnings- och leveranstider påverkas. Om nyckelpersoner slutar är risken stor att rutin och kompetens förloras.

Projekt kulturmiljöprogram

Det pågående projektet fortlöper enligt plan. Arbetet är tids- och kompetenskrävande och under 2023 ska det digitala programmet slutföras och samråd hållas innan beslut kan tas om dess fastställande. **Projektanslag finns inte för 2023 och genomförandet är beroende av ett tillägg utöver ram om 0,5 miljoner kronor för konsult.**

Omvärldsanalys

Nöjd kund index

Myndighetsservicen är viktig för byggnadsnämnden såsom myndighetsnämnd och kommuner jämförs genom ett verktyg (löpande insikt genom Origo) som ger nöjd-kund-index samlat och uppdelat på olika parametrar som är viktiga för kunderna: bemötande, tillgänglighet, information, effektivitet/handläggningstid och kompetens.

Syftet med undersökningen är övergripande att följa upp hur kommunens service utvecklas i termer av kundupplevd kvalitet. Undersökningen är ett redskap för kvalitetsutveckling och

resultatet ger tydliga indikationer på vad kommunen behöver fokusera på för att öka kundnöjdheten.

Det kan konstateras att myndighetsområdet bygglov har sjunkit i jämförelse med 2020 då NKI var 71. Ett relativt bra resultat som legat i samma härad flera år.

Myndighetsområdet bygglov hade 2021 NKI 59 i Danderyd. Danderyd ligger efter Vallentuna (NKI 80), Nacka (NKI 81), Österåker (NKI 71), Sollentuna (NKI 68), Solna (NKI 63) men förre Täby (NKI 44) för att jämföra med närliggande kommuner.

Åtgärder i av form av förstärkt bemanning, förbättring av rutiner och ökad tillgänglighet har vidtagits för att höja NKI under 2022.

Digitalisering av detaljplaner

Det pågår en successiv digitalisering av såväl de kommunala besluts- och ärendeprocesserna som bygg- och fastighetsbranschens processer för planering, byggande och förvaltning. Detta beskrivs översiktligt i olika regeringsuppdrag till Lantmäteriet och Boverket med syftet att skapa nationellt standardiserade informationsmängder. Digitalisering av kommunernas gällande detaljplaner omfattas i dagsläget inte av något myndighets- eller lagkrav, men som ett led i arbetet med en digital samhällsbyggnadsprocess har Boverket tagit fram förslag på hur äldre detaljplaner kan ersättas med digitala original vilket i slutet av 2021 slutredovisades till näringsdepartementet. Boverkets förslag innebär att det kommer att bli obligatoriskt att omvandla analoga detaljplaner till digitala detaljplaner och om de inte omvandlas upphör detaljplanerna att gälla den 1 januari 2028.

Med denna bakgrund är det angeläget för Danderyds kommun att planera för och strukturera arbete med att digitalisera äldre detaljplaner. Därför föreslås att en förstudie tas fram under 2023 där frågor om metod och tillvägagångssätt, resursbehov och projektorganisation behöver bestämmas.